

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztőnk háborúban léte miatt a szerkesztésért felelős:
PURINSZ MÓR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Széchenyi-tér 2. Telefonszám 124.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK VIDEKEN:
Egész évre 14 korona. Negyed évre 3 kor. 50
Fél évre 7 " " Egy hónap 1 " 20

Przemysl

Makó, június 2.

Przemysl! Ma ismét ajkunkra tohul e füresa hangzású név, mely oly sokáig volt kedves muzsika fülünknek. Kedves volt a hangzása, hiszen a magyar dicsőség visszatérését jelentette. Hős fiaink hőstettei fűződtek ehhez a névhez és a nehéz lengyel szót áhítattal gagyogta még a legkisebb gyermek is.

Irtózatossá harok, fényes haditettek után az éhség diadalmaskodott. A vár elesett. Orosz kézbe került. Igaz ugyan, hogy még nem volt példa a világtörténelemben, hogy egy vár olyan sokáig és olyan hősiessé álljon ellent a legkegyetlenebb ostromnak. A vigasz azonban nagyon sovány volt. Przemysl gyászkeretbe került. Kezdjük felejteni ismét nevét. A szürke szavak közé süllyedt.

Neve most újra ragyogni kezd. Külső erődei közül több, a belsőből három elesett. Hamarosan sorra kerül a többi is. Bizony Przemysl lehangozta a kedélyeket. Kicsit megtépázta gyönyörű álmunkat, de megfaluunk bánatunkon uralkodni, fájdalomunkon győzelmet aratni. És minden jel arra mutat, hogy nem hiába ragyogott fel előttünk a remény zöld színe. Csak semmi kétségbeesés! Przemysl elvesztése katonai szempontból nem volt fontos. Nem fájdalomcsillapító pillulák voltak ezek a kommentárok. A háború további folyása bebizonyította igazságunkat, az azonban tény, hogy erkölcsileg depressziót okozott. A gyönyörű győzelmek ugyan ezt a kis nyomást lelkünkön már régen elkergették, de legnagyobb, legigazibb diadal mégis csak Przemysl végleges visszafoglalása lesz. Ez a nagy diadalunk meg fogja rázni a világot és hála a magyarok istenének, már e nagy győzelemtől csak nagyon rövid idő választ el.

Az öröndetes hír przemysli dicső küzdelmeinkről az éjjel érkezett Makóra és hallatára nagyot dobbant e város szíve. Lelkünkben elinteggettünk azon hősökhez, kik a várat véglehelleltükig védtek és lelünk olthatatlan szerelmével körül öveztük azokat a hős testvéreinket, kik most e várat visszafoglalják számunkra.

Még nem lobogózzuk fel házainkat, mint azt Oroszországban tették, midőn a vár hős védői éhségtől kimerülve kapituláltak. Örömmünk nagy. Nagyobb lesz, ha a vár ismét birtokunkba kerül. Hiszen nem vagyunk már ettől sem nagyon távol, mert eljutunk odáig is. A szerenese segíti azokat a fegyvereket, melyeket

a nemzet igazáért forgatnak már csaknem egy év óta rettenhetetlen, hős fiaink. Azután pedig rákerül a sor az olasz hűszegőre. A történelmi igazság itt is fegyvereink győzedelmét jósolja. Azonban örömmünk akkor lesz ünnepi-

sen fenséges, mikor a Capitólium templomának nagyharangja, mely most harcba hívta Itália népét, a magyar seregek dicsősége után, mint vészharang gyászoló bugással esendül meg a régi Róma mostani hűszegő utódai fölött.

Összeomlik az orosz sereg

Az olasz háboru eseményei

Ujabb nagy győzelmeink

Óriási hadizsákmány a galicai harctéren

Budapest, június 2.

Az orosz hadiszintéren az ellenség megismételte a Santól keletre álló szövetséges csapatok ellen intézett heves támadásait, itt az ellenség elkeseredett támadásait újból súlyos veszteségei mellett visszavertük.

Az arevonalon még két erődöt rohammal elfoglaltunk és eddig a terepet tartjuk.

A Dnyesztertől délre támadásunk sikeresen halad előre. Stryj és Drohobic között levő ellenséges állásokat tegnap rohammal elfoglaltuk. Nagy orosz erők, a melyek Délkelet Galiciában Solotvira vidékén ottani állásaink ellen támadást kezdtek, súlyos veszteséget szenvedtek, és helyenkint menekülésszerűen vonultak vissza.

Május hó folyamán vívott csatákban osztrák-magyar parancsnokság alatt harcoló szövetséges hadseregek hadifoglyokban beszállítottak 863 tisztet, 268.169 főnyi legénységet, 251 könnyű és nehéz ágyut, 576 géppuskát, 189 lőszerkocsit, ehhez járult még egyéb nagymennyiségű hadianyag, amely például csak a kárpáti hadseregek egyikénél mintegy 8500 lővésre való tüzérségi lőszer és öt és fél millió gyalogsági töltényt, 32.000 orosz ismétlőpuskát és 21.000 (zarielbe szurony, kard stb.)

Höfer altábornagy, a vezérkar főnökeinek helyettese.

Mai sikereink jelentősége

A Przemysl most már csaknem teljesen körülzáró szövetsé-

gesek számára rendkívül jelentős és öröndetes eseményt hozott a mai nap. Bajor csapatok gondosan előkészített támadással a vár északi frontjának három legjelentékenyebb külső védőművét elfoglalták. Huszonnyolc nehéz ágyu, két páncélos ágyu és sok munió került a bajorok kezére, akik rohammal vették birtokukba a védőműveket. Az oroszok kénytelenek voltak a belső várgyűrűig visszavonulni.

Orosz tábori csapatok előreláthatólag sikerünk ellensúlyozásául egyidejűleg minden oldalon általános támadást indítottak a San folyón át előnyomuló szövetséges csapatok ellen. Rendkívül nagy tömegeket használtak fel e támadásra, de ennek ellenére seholy sem érték el eredményt. Mindennél vérezen visszavertük kísérletüket, sőt visszavonulásuk helyenként menekülésszerű volt.

Ép így kudarcra végződött az oroszokra nézve az a kísérletük is, hogy Sieniavánál a Sanon való átkelést erőszakoljanak ki.

A Przemysl sorsára döntő akcióval egyidőben a német Súdarmee Linsingen vezetésével Stryj-nél ért el jelentős sikert: csapatai a várost bevették s az oroszokat messze a Dnyeszter felé visszaszorították.

Az oroszok várják Przemysl elestét

Amíg az orosz hadvezetőség az utóbbi napokban kiadott jelentéseiben még elhallgatja azt, hogy a szövetséges seregek Przemyslt ostromolják, addig az orosz lapok ugyanakkor felsőbb utasításra teljes nyíltsággal készítik elő a közvéleményt arra, hogy Przemysl már nem sokáig tartható. Az orosz lapok azt írják, hogy ha az ellenségnek sikerült 30 és fél centiméteres mozsarait a vár falai alá vinni, akkor a vár sorsa megvan pecsételve.

Radomból kivonultak az oroszok

Bécs, június 2.

Mint egy Pietrkovbavban megjelenő lap jelenti, az orosz csapatok kivonultak Radomból.

Három millió embert vesztek az oroszok

Berlin, június 2.

A „Heer und Politik” című időszaki lap hiteles jelentések alapján kiszámítja, hogy ellenségeink eddig öt millió embert vesztek. Semleges államokban a hadviselő államok jelentéseiből úgy számítják, hogy az ötmilliónyi veszteségből hárommillió az oroszokra esik és ebből egymillió a hadifogoly.

A szövetségesek elfoglalták Stryjt

Linsingen tábornok német hadserege és a szövetséges csapatokkal együtt küzdő osztrák-magyar katonák tegnap este bevonultak Stryjbe. A győzelmet hosszú harc előzte meg, amelynek eredményeképpen az ott leküzdött orosz erőket messze a Dnyeszter felé vetették vissza. A foglyok száma és a zsákmányolt hadianyag mennyisége még nem tekinthető át.

Tegnap ért meg döntése az a nagy csata, amely már napok óta tartott Stryj körül. Az a csapat, amely Linsingen tábornok vezetésével áll, már hétfőn áttört az orosz seregnek közvetlenül Stryj előtt álló vonalát és hétfőn délelőtt már bent voltunk Stryj városában. Pánikszerűen menekültek az oroszok. A zsákmányt eddig még nem számlálhattuk meg pontosan, de így is van már hater fogoly, nyolc ágyu és hét géppuska. Stryj elfoglalásának stratégiai szempontból különösen az ad óriási fontosságot, hogy csapataink a Stryj körül levő községek megszállásával egész szélességben átlépték a Stryj és Drohobic közötti vasuti vonalat.

Az olasz offenziva

Zürich, június 2.

Az olaszok friauli offenzíváját a folyók áradása fölöttebb hátráltatja. Az osztrák-magyar csapatok állásait az Isonzonál Görz mellett rendkívül erőseknek tartják olasz

katonai körökben. Az olasz lapok azt jelentik, hogy az osztrák-magyar tüzérség ágyutúze ezen a frontrészen a legnagyobb mértékben heves és eredményes.

Az olaszok kiűrtették Velencét?

Bukarest, június 2.

Athénből jelentik az ántántbarát „Dimineata”-nak, hogy odaérkezett hír szerint az olaszok kiűrtették Velencét.

Zürich, június 2.

A „Zürcher Tagesanzeiger”-nek jelentik Luganoból: Velence má sodik légi bombázása alkalmával az arsenál környékén négy ház teljesen elpusztult. A repülőgépekről ledobott bombák 19 embert megöltek és több mint 80 embert megsebesítettek.

Tisza és az ellenzék

Ellenzéki vezérferfiak kihallgatása

Tegnap este elterjedt a híre annak, hogy három ellenzéki vezérferfi, jelesül Andrassy Gyula gróf, Apponyi Albert gróf és Zichy Aladár gróf meghívást nyertek a királyhoz kihallgatásra. Ez a hír nagy feltűnést keltett az ellenzéki politikai körökben, mert az előzmények után a körökben mindenki joggal azt hihette, hogy ellenzéki vezérferfiaknak a királynál leendő kihallgatására nem kerül a sor. A dolognak ugyanis az az előzménye, hogy pár hét előtt sziba került a koncentrációs kabinet eszméje és az ellenzéki vezérferfiak kihallgatása ezzel a fölvetett eszmével volt kapcsolatos. Az egészen természetes, hogy ez az eszme fölvetődött, mert a magyar nemzet egy olyan rendkívüli megpróbáltatásnak van kitéve, mint jelenleg, akkor minden józan és elfogulatlan embernek arra kell törekednie, hogy a nemzetben rejlő minden erő összpontosítsa és annak belső egységét és harmóniáját minél teljesebb, minél zavartalanabb legyen.

A koncentrációs kabinet eszméje azonban, sajnos, mégis dugába dőlt és pedig abból az okból, mivel Tisza István gróf vonatkozott meghozni azt a személyi áldozatot, hogy helyét átadja más olyan valakinek, aki alkalmas lett volna a valamennyi pártból alakítandó koncentrációs kabinet létrehozására. Hogy az ellenzék a koncentrációs kabinetben való részvételét ahhoz a feltételhez kötötte, hogy annak élén ne Tisza István gróf álljon, az magától értetődő. Az ellenzék a tárgyalások folyamán utalt arra, hogy olyan koncentrációs kabinettel, amelynek Tisza István gróf áll az élén, a kitűzött célt nem lehetne elérni.

Az ellenzék vezetői ugyanis egyhangulag megállapították, hogy a külpolitika vezetésében súlyos hibák történtek és a bekövetkezett eseményekért a kormány és első sorban a miniszterelnök a felelős. Ezen okból nem lehetnek bizodalommal Tisza István gróf miniszterelnök iránt és nem vehetnek részt egy olyan kormányban, amelyben őt, mint miniszterelnököt illetné a külügyek vezetésére való

alkotmányos befolyás. Kizárólag ezen tárgyi ok miatt és nem személyi okokból utasították vissza azt az ajánlatot, hogy Tisza István gróf kabinetjében többen tárcát vállaljanak.

Az ellenzék vezetői, megírván elutasító válaszukat Tiszának, egyúttal azt is megírták, hogy ezek után kizárólag a kormány felfogására bízzák, vajjon fenforog-e még egyáltalán annak a szükségére, hogy őfelsége egyes ellenzéki vezérferfiakat kihallgatáson fogadjon.

Az ellenzék vezérferfiak, akik e határozatokat meghozták, e tárgyban többé értekezletet nem tartottak. Ha tehát most a miniszterelnök szükségesnek látta egyes ellenzéki vezérferfiaknak őfelségehez való meghívását, úgy az időpont megválasztásában, mint a meghívottak személyének megválasztásában a miniszterelnök kizárólag a maga elhatározása alapján eslekedett.

Hogy milyen cézzal, az világosan kitűnik a félhivatalos sajtó mai cikkeiből, amelyek már valószínűsítik, hogy Tisza István grófot az egész magyar nemzet vezérének tüntessék föl.

Ezzel szemben megállapítjuk, hogy az egész ellenzék egyhangulag nemcsak bizalmatlan Tisza iránt, de az ő külpolitikai irányítását aggályosnak, sőt veszedelmesnek tartotta, ami az ellenzék utolsó együttes értekezletén heves és keserű felszólalásokban jutott kifejezésre.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár. Június 3. Csütörtök. Róm. kath. és Protest. Urnapja. Görög-orosz máj. 21. Konst., Illo. Nap kel 4 óra 07 perckor, nyugszik 7 óra 48 perckor.

Időjárás. Némi hőemelkedés és elvélve eső várható. Sürgönyrogóznis: Enyhébb, elvélve csapadék. Déli hőmérséklet 19.6 fok C.

A hadifoglyokról való tudakozás. A budapesti Hadifoglyokat Gyámoltó Bizottság és a bécsi Gemeinsames Zentral-Nachweisebureau egyrészt a további munkatorlás elkerülése végett, másrészt a gyorsabb és pontosabb hirszolgalat érdekében közös egyetértéssel abban állapodtak meg, hogy a Gemeinsames Zentral-Nachweisebureau (Wien, I., Jasmirgott-Strasse 6.) csakis az osztrák, a Hadifoglyokat Gyámoltó és Tudósító Hivatal (Budapest, IX. Ullői-ut 1.) pedig kizáróan a magyar honosság, illetve a Szent István koronájához tartozó országokban honos hadifoglyok helyzetének megállapítására vonatkozó tudakozódásokat és az ezek alapján a hozzátartozókhoz intézendő értesítéseket fogja június 1-től kezdve tárgyalni és elintézni. Elhatározták azt is, hogy egyes magyarországi érdeklődőknek a magyar honosokra vonatkozóan a bécsi Gemeinsames Zentral-Nachweisebureauhoz már régebben beküldött, de még el nem intézett tudakozódásait a bécsi hivatal a

budapesti Hadifoglyokat Gyámoltó és Tudósító Hivatalnak küldi meg s ez fogja az érdeklődőket abban a sorrendben, ahogyan a hivatal megkapja, értesíteni.

Az Acsev. háborús mérlege. Az Acsev. is hátrányosan érezte meg a múlt év első felének nyomott üzleti és pénzügyi viszonyát. A vasut üzleti bevételei a múlt évben 6,740,059 korona 49 fillért tettek ki, az 1913. évi 7,735,204 korona 06 fillérnyi bevételekkel szemben, úgy hogy a bevételek kevesebbé 995,114 korona 57 fillér. A bevételeket a háboru folytán fokozni nem lehetett, a lehető gazdaságos megtakarítás eléréséért igyekezett elérni a vasut igazgatósága s e címen 454,810 korona 37 fillér megtakarítást sikerült elérnie. A fentebb jelzett bruttó bevételekből levonva az évi kiadásokat, 1,628,112 korona 96 fillér üzleti felesleg maradt a vasutnak, melyhez hozzáadva az 1913. évről áthozott felesleget: 96,036 korona 73 fillért, a részvényesek rendelkezésére marad 1,724,149 korona 69 fillér. Ez összegből képes a részvénytársaság megadni az első és másodsorozatu elsőbbségi részvények 6, illetve 5 százalékos osztalékát, a kisorsolt elsőbbségi részvények törlesztésére szükséges összeget és a törzsrészvények 4 százalékos osztalékát.

Agabonaszállítók figyelmébe. Makó város rendőrkapitányi hivatala közli, hogy a gabonát most még csak azoknak kell szállítani, akik erre szállítást, akik erre felhívást kapnak. A szállítás az Acsev. raktárhelyiségéhez történik s az pénteken reggel 6 órától délután 3 óráig és szombatn reggel 6 órától délután 2 óráig eszközölhető csak. Azon egyének, akik a szállításra felhívást kaptak, szákokért a hivatalos órák alatt azonnal jelentkezhetnek a városházánál a városi gazdasági hivatalban.

Hadikölcsön jegyzés Makón. Ma délelőtt Makó város polgármesteri hivatalánál a következők jegyeztek hadikölcsönt: Breuer Zoltán gyógyszerész 1000, Varga Ferenc és neje 5400, Szabó Károly és neje 200, Nagy Sándor 1000, Baranyi Sándor és neje 1000, Takács Pál és neje 2000, Szilágyi Dániel 6000, Erdei Sándor és neje 1000, Igaz Mihály és neje 2000, Dobsa Imre 1000, Löwenbach Benedekné 2000 koronát.

Tombola a vak katonák javára. Lapunk egyik előző számában már megemlékeztünk arról a tomboláról, melyet a Vöröskereszt Egyesület holnap, Urnapján délután 5 órakor rendez a vármegyeházán a vak katonák javára. Ez alkalommal 200 darab igen értékes tombolatárgyat sorolnak. A tombola délután Nádasy József szintársulatának legkitűnőbb erői szavalkokkal és énekszámokkal teszik kedvesé. Belépődíj nincs, ilyen gyanánt a tombolakártya szolgál melynek darabja 50 fillér.

Levél az orosz fogságból. Budapesti Antal makói fiatal katonája, ki részt vett Przemysl ostrománál, a nagy kirohanás alkalmával orosz fogságba került és csak azóta adott életjelt magáról, amennyiben tudatja, hogy Szamarkandban orosz fogoly és jól érzi magát.

Hadikölcsön jegyzés Csanádpalotán. Csanádpalota lelkes kö-

zönsége a hadikölcsön jegyzés tén is fényes bizonyítékát adja hazafiságának. Raskó Sándor esperes plébános buzdítására kétszáz ezer korona erejéig jegyeztek.

Szabóiparosok figyelmébe. A kereskedelemügyi miniszter a hadsereg részére közvetlenül akarja kiadni a rendeléseket a szabóiparosoknak. E végből a kereskedelmi és iparkamara titkára pénteken délelőtt 9 órakor az ipartestület helyiségében a helybeli szabóiparosokkal fog tárgyalni miert is azoknak megjelenését kéri az ipartestület elnöksége.

Zsemlyét is szabad sütni. Most, hogy megjött Csanádvármegye alispáni hivatalához a miniszternek az a rendelete, hogy kukorica hiánya miatt tiszta buza kenyeret ehetünk, feléledt a pékeknek a joga a vizes zsemlye sütésére. Egészségi szempontból ezt a nélkülözhetetlen kenyérfélét a multban mindig az esti órákban sütötték, most, mikor a vizes zsemlye sütése ismét szabaddá lett, reméljük, hogy a polgármester, kinek hatáskörébe tartozik a zsemlye sütés határidejét megállapítani, úgy fog intézkedni, hogy a zsemlye a kora reggeli órákban sütsék.

Csizmadia- és cipésmesterség egy iparág. A fennállott földmívelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszterium által annak idejében kiadott rendelet az képeztetéshez kötött mesterségeket megállapító és felsoroló lajstrom a csizmadia- és cipészipart különkülön említi. Miután azonban a gyakorlati életben e két mesterség az azok körébe vágó munkák hasonló voltánál fogva annyira összeolvadt, hogy a csizmadia cipőket, viszont a cipész csizmakat tényleg készít és így a csizmadia idevonatkozó iparigazolványa alapján a cipők készítésére, viszont pedig a cipész idevonatkozó iparigazolványa alapján csizmak előállítására jogosultnak tekintendő: a kereskedelemügyi miniszter az említett lajstromot olyképpen igazítja ki, hogy a csizmadia- és cipésmesterséget egy iparágként tünteti ki.

Felhívás a polgárorökhöz. Miután az „Országos Gazdasági Bizottság” részére zár alá helyezett buza és árpa beszállítása elrendeltetett, a tulajdonosok részére szóló felhívások kikézbítéséhez több polgárorre van szükség — amennyiben a szállítás sürgősen eszközöndő — miert is a polgárorök a rendőrhatalom parancsnoki őrszobájában minél nagyobb számban jelenjenek meg június hó 3-án vagyis csütörtökön reggel 8 órakor.

A portörlo rongyokat nem szabad az utcára rázni. Makó város rendőrkapitányja a hozzá érkezett több rendbeli panaszt folytán felhívja a cselédpartó gazdákat, hogy szigoruan tiltsák el a cselédeiket attól, hogy takarítás alkalmával a szemetet és egyéb hulladékot az utcára szórják, valamint a portörlo ruhát a járdára rázzák ki, mert ilyen előforduló esetekben úgy a gazdát mint a cselédet szigoruan büntetik.

Makó város közönsége és az olasz menekültek. A város rendőrhatalóságának tudomására jutott, hogy az ide helyezett osztrák menekültek könyöradományokat gyűjtenek, hogy abból magukat fenntarthassák. Minthogy ezeknek

élelmészéről kellő gondoskodás történt, felkéri a rendőrség a lakosság, hogy amennyiben ilyen célból megjelenének, azt a legelőnyösebben utasítsák vissza, adakozás esetén azoknak csak csökkentik a munkakedvét. Ha a lakosság két-élelemmel avagy ruházattal akarja megajándékozni, úgy azokat a rendőrségre kell küldeni, hol gondoskodni fognak az ajándékok megfelelő kiosztásáról.

— **Országos vásár.** A szomszédos Csanádpalotán az országos vásár a hó 6-án lesz, melyre veszmentes helyről mindenféle átlat felhajtható.

— **A tavaszi időjárás** elősegíti a ragályos betegségek terjedését, azért jól teszi mindenki, ha idejekorán ellátja magát fertőtlenítő szerrel, pl. I üveg lysoformmal, mely minden gyógyszerárban és drogériában kapható 90 fillér árában. A lysoform-szappan árát a nyersanyagok megdrágulása következtében kénytelenek voltunk 1 korona 20 fillérre felelni.

— **Kávéházi diplomaták a szerbekkel már békét kötöttek.** Az utcákon nem lehet végighaladni anélkül, hogy legalább hárman meg ne kérdeznék, hogy igaz-e, hogy a szerbekkel már békét kötöttünk a Pácias — felrobbantott zimonyi hid oda — Bésbe utazott. A hír persze, hogy nem igaz. De ezért terjed, terjed. A legkomolyabb, legmegbízhatóbb emberek terjesztik a különböző verziókat fűznek hozzá. Néhány nap óta nincsen maradás a kávéházi diplomatáktól, akik ezt a békét megkötötték. Eleinte azt hittük, hogy a külön béke híre annyira abszurd, hogy nem érdemes cáfolni. Később annyian és olyan komolyan mondogatták a béke híret, hogy magunk is hinni kezdtünk benne. Ezzel szemben áll az, hogy Szerbiával is komoly háborút folytatunk s e harctérről már a legközelebbi napokban nagyobb komoly eseményekről érkezik majd jelentés. A nagyváradi diplomaták már megkötötték a szerbekkel a békét. Ezzel szemben a szerbek megkezdték velünk a harcot.

— **Anyakönyvi hírek.** Elhaláltak: Jóó Ferenc 19 éves, Weisz Terézia 20 napos, Muesi Ilona 21 éves, Lengyel Mária 8 éves, Galamb Sámuel 65 éves korában.

A népfőkelők jelentkezése

Csak a munkásoknak kell jelentkezni

Makó város katonai osztaga a honvédelmi miniszter rendelete értelmében felhívja a Makó város területén tartózkodó alább felsorolt foglalkozású, hadicélú munkákra még igénybe nem vett 1897., 1871—1865. (18 és 44—50 évesek) években született népfőkelésre kötelezett egyének, tekintet nélkül arra, hogy katonailag ki vannak-e kápezve vagy nem (annak idején szolgáltak-e vagy sem) hogy özszeírásuk végett a városi katonai ügyosztályban a törvényes követelmények terhe mellett azonnal jelentkezzenek:

Jelentkezésre kötelezettek a következők:

Vas (fém) esztergályos, lakatos, géplakatos, szerszámkészítő, kovács, maró, vagy fémöntő, (mintázó) acél (vas) hengerelő, kalapácskezelő, furós és kupola kemence kezelő, műszerész, ólomforrasztó, bádogos, ács, asztalos, nyerges vagy szíjgyártó, timár, cipész vagy eszmadia, szabó foglalkozású iparosok, illetve szakmunkások, továbbá jelenleg nem dolgozó (munkanélküli) kőszénbánya munkások és pedig vájár, csillás és egyéb kőszénbánya szakmunkások.

Ez alkalommal jelentkezni tartoznak a város területén tartózkodó említett foglalkozású egyének is, akik akár mint A.) alosztályú népfőkelésre kötelezettek — bármely születési évfolyamba tartoznak is — a felülvizsgálatnál népfőkelési szolgálatra alkalmas vagy népfőkelési szolgálatra nem alkalmasnak osztályoztattak és ezen osztályozás alapján a nem tényleges viszonyba (polgári viszonyukba) a mozgósítás elrendelése óta visszahelyeztettek.

Szerkesztői üzenet

Névtelen levélírónak Makón. Igaz ugyan, hogy névtelen levelekre válaszolni nem szoktunk, de azt a névtelen levélíró, ki ma hozzánk intézett levelében sok olynn dolgokat írt, melynek nagy részében mi is osztozunk, mielőtt közleményének helyet adnánk, kérjük sziveskedni a hó 3-án esütörtökön délután szerkesztőségünkbe befárni, hogy közleménye tárgyában egyet-mást megbeszéljünk.

Irodalom

Amerika cézárja. Irodalmi körökben már a háború előtt is sokat beszéltek egy nem mindennapi irodalmi szenzációról. Hatalmas arányú regényről rebesgettek, amely valóságos mesterműve a modern szépirodalomnak. Egy sokat utazott, sokat tapasztalt és eddigi szereplésével is európai nevet szerzett írónk, a szerzője. Akiknek alkalmuk volt bepillantani a szenzációs alkotás kéziratába, elragadtatással jelentették ki, hogy az utolsó évtizedek legnagyobb szabású és legizgalmasabb regényalkotásával állunk szemben. Onkéntelenül is Kellermann világhírű regényével Az Alaguttal mérték össze, de habozás nélkül jelentették ki, hogy a magyar író mesterműve merészség és érdekesség tekintetében még ezt a bíres munkát is felülmulja. Amerika életét festi a regény minden nagyszerűségével és minden romlottságával, milliárdosaival és munkásaival, a businessért rohánzó férfaival s különös kulturájú aszszonyaival. Egy cézári hajlandósága fiatal milliárdos kíméletlen, izgató érdekességű harca játszódik le előttünk Amerika uralmáért. A regény kiadója a háború kitérése óta halasztotta a páratlan irodalmi szenzáció kibocsátását, de amint értesülünk, a regény, amely hatalmas feltűnést fog kelteni, legközelebb mégis megjelenik.

REGÉNY.

Egy világváros rejtelmei.

(918)

101. fejezet:

A szűkszavú sürgöny.

Mikor már egy első osztályú vasuti kocsiiban szivta illatos egyiptomi szivarkáját, már csak unalomból is sok minbenfélét gondolt magában.

— Vajjon egyedül van-e ott Tekla? Az a gézengúz csakugyan vele van-e? De akkor mit keresek ott én? Csak nem kívánhatja Tekla, hogy én annak az embernek kezét nyújtsak?

— No még csak az kellene! mormogta maga elé a tábornok, miközben szeméi szikráztak.

Felállott és kinézett a kupé ablakán, hogy gondolatait más tárgyra terelje. Akármit csinált is, mindig csak Tekla jutott eszébe.

— Roszul csináltam, mormogta maga elé kedvetlenül. Irni kellett volna előbb! Levélben kérdést kellett volna intézni, hogy voltaképp mit akar velem — és vajjon szakított-e már azzal az emberrel. Mert hiszen tudom, hogy azzal a hitvány Korbayval ment világgá!

Havagosan dobolt az üvegtáblán. A kalauz éppen arra járt.

— Parancsol tábornok ur!

Az öreg ur észretér... de ne-hogy hiába dobolt legyen, oda szólt a kocsivezetőhöz:

— Majd amint lehet, küldje ide a kuszáromat!

— Igen is, tábornok ur!

A legközelebbi állomásnál egy percet kiáltott a kalauz. Már akkor rohanna is jött Pista, ki a harmadik osztályban volt és pillanat alatt felkapaszkodott az első osztályú kupé perronjára.

— Itt vagyok tábornok ur, instálom!

— Jól van! E pillanatban nincs éppen rád szükségem! De azt akarom, hogy közetembe légy!

Hosvay visszaült helyére és tovább morfondírozott.

(Folyt. köv.)

Gépműhely részére

két tanonc,

gép és műszaki üzlet részére 2 tanonc fizetéssel felvétetik GLÜCK SAMUNÁL Makón.

Hereföld 100 hold

kiadó Iritz Miksánál.

Földhaszonbérlet.

Földeáki határürmösben 98 kis hold föld 1915. év október 1-től haszonbérbe, vagy felébe és esetleg vetemény alá is kiadó tanya és ártézi kuttal együtt. Értekezni lehet Makó Szent János-tér 24. szám alatt Bugyi Albertnél.

Ragályok ellen

most igen alaposan kell védekeznünk, mert kolera, vörheny, kanyaró, typhus, himlő és egyéb ragályos betegségek a háború után fokozottabb erővel lépnek fel, mint más időkben, miért is szükséges, hogy minden háztartásban egy megbízható fertőtlenítő szer kéznél legyen. A jelenkor legmegbízhatóbb fertőtlenítő szere a

Lysoform

szagtalan, rem mérgező, olcsó és eredeti üvegekben 90 fillérért minden gyógyszerárban és drogériában kapható. Hatalmas Löffler, Vertun, Partik, Vcs, stb. intézetek vizsgálati szerint gyors és biztos, miért is az összes orvosok betegágyak fertőtlenítésére, antiszeptikus köztérségek (székrek és d gans tokra) dez- és sromosára és ragályok elhárítására, stb. mit donker ajánlják.

LYSOFORM SZAPPAN

finom gyenge p pereszappan, 1 százasok lysoformot tartalmaz és antiszeptikus hatása. Alkalmazható a legkényesebb bőrről is; szépi, megpuhítja és illatosítja teszi a bőrt. Egy kis-let és 10 a jövőben kizárólag ezen szappant fogja használni. Ára: 120 korona.

Fodormenta lysoform

erősen antiszeptikus hatása száj-iz. Szábutzt rögtön és nyomtalanul eltüntet és fogat konzerválja. Hosszú ideig továbbá a vosi tisztítás szerint torokbelső, gégeban támasznál és nátha esetén gurgulázás s. Néhány csopp elegendő egy fél, óhár vizre.

Eredeti üvege I K 60 fill.

Az összes lysoformkészítmények kaphatók minden gyógyszerárban, drogériában. Kivánatra bárkinek ingyen és hármatlan megküldjük az „Egészség és fertőtlenítés” című érdekes könyvet.

Dr. Keleti és Murányi
Vegyészeti gyára
UJPESTEN.

ORVOSOK

Igazolják, mint legkitűnőbb köhögés elleni szert a:

**Kaiser-féle
Mell-Karamellák**
a „3 fenyővel”

Milliók használják

Köhögés

rokedtség, elnyálkásodás, hurut, számarhurut ellen és különösen meghűlés ellen, mely miatt minden harcosnak nélkülözhetetlen. 600 orvosi és más egyén igazolja a biztos sikerét ezen étvágygerjesztő és kellemes cukerkáknak. Csomagja 20 és 40 fillér, doboza 60 fillér, hadi csomagolásban 30 fillér.

Kapható minden gyógyszerárban.

Állítsa meg

a rikksnesot és kérjen tőle egy „Makói Független Ujság”-ot, megtalálja benne amire szükségé van.

Egy keveset használt

„DEERING”

kéveköttős aratógép, két darab javított marokrakó aratógép, egy használt gözcséplőgép garnitúra, egy kazalozó gép olcsón eladó Glück Samunál, Makó.

Magyar állami cséplőgépeket, kéveköttős aratógépeket,

fűkaszalógépeket és lógereblyéket, amerikai manilla és marokrakó zsinógot, vizmentes ponyvákat és zsákokat, gépkenőolajat és towotthe kenőcsöt szállít a legjobb minőségben

Glück Samu, Makón.

A Korzó-szálloda és vendéglő kedvező árban eladó.**Ujságárusokat felvesz a lap kiadóhivatala.****Eladó ház**

A főtér közelében Páva-u. 9. sz. ház, mely hivatalnoknak, iparos vagy kereskedőnek igen alkalmas, elköltözésmiatt kedvező feltételek mellett sűrűn eladó. Értekezni lehet JAKSÓ ADÁM műszerész-nél Deák Ferenc-utca 10. sz. alatt

HERE SZÉNA és MARHÁNAK való, valamint herésárpa-szalma kapható IRITZ MIK-SÁVAL olcsó árban.

Lábpóláshoz! Izzadás ellen!

A mostani világháboruban a nagy fáradalmak között harcosaink áldása

1 tubus 150 **Pára-pasta** 1 tubus 150

megkönnyebbiti a gyaloglást, megszünteti a test (láb és kéz) izzadását, megakadályozza a bőrkeményedés képződését és bevált óvszert az összes bolhák tetvek és egyéb férgek ellen

Kapható Makón:

Popper Gyula drogériájában, Főtér. Tábort postacsomagban küldhető

A fogak hófehérségét, tisztaságát, csak úgy érhetjük el, ha állandóan használjuk a kipróbált és jónak bizonyult valódi: **Ideál-fogkrémet.** A szájnak és fogaknak kellemetlenségeit és számtalan betegségeit megszünteti a KUDAR-féle

antiseptikus és aromatikus fog- és szájviz.

A kéznek finomságát, bársonyszerűségét rövid idő múlva elérhetjük, ha az **Ideál-kézfinomítót** használjuk!

Az arcon levő pattanásokat, foltokat eltávolíthatjuk, ha okos szerű kezelés mellett az **Ideál-arckenőcsőt** használjuk!

Végül az arcnak üdőségét, szépségét, fiatalosságát csak úgy érhetjük el, ha

Ideál-krémet, Ideál-tejet, Ideál-tejkrémet, Ideál-poudert, Ideál-szappant

használunk. — Mindezen kitűnő készítmények törvényes védjeggyel vannak **KUDAR LAJOS** újvárosi gyógyszerárában szerezhetők be.

Telefon-szám: 68.

Telefon-szám: 68.

Több száz

fénykép van már eddig is kiadóhivatalunkban, „Hőseink nagy fénykép albuma”-ba való elhelyezés céljából, de ezideig azonban még nem vagyunk abban a helyzetben, hogy ezen művet kiadhassuk, mert a haretérről igen sok

katoná

azzal a kéréssel fordult hozzánk, hogy várjunk még az album kiadásával, míg ők is abban a helyzetben lesznek, hogy a fényképeiket beadhassák közlés végett. Örömmel tesszük eleget vitéz katonáink ezen kérelmének annyival is inkább, mivel ezzel nagy örömet szerzünk nekik, másrészt pedig „Hőseink nagy arekép albuma” annál díszesebb lesz, minél több hős fényképe díszíti azt. A legutóbbi napokban már több katonatiszt fényképe is

érkezett

hozzánk közlés végett. Ismételten felhívjuk azonban katonáink itthonmaradt hozzátartozóit is, hogy a kinek fénykép van birtokában, azt minél előbb hozza be lapunk kiadóhivatalába, hogy „Hőseink nagy arekép albuma”-ban megörökíthessük — Bővebb felvilágosítással a kiadóhivatal készséggel szolgál.

Nyomatott Dr. Kiss Pálnak a „Makói Független Ujság” villanyerőre berendezett gyorsajtóján, Makón.